

I wydać sie moze
i wybrać sie moze,
ale od lezyska
nima wymówiska.

Oj ciężki, oj ciężki jest ten kamień młyński,
A jesce duzo cięższy ten stan małżyński.

Oj bo kamień młyński
ciągle wodą płynie,
a ten stan małżyński
nigdy nie zaginie.

W całym „opisie“, który doprowadziliśmy do końca, piosenki zajęły stosunkowo dużo miejsca. Prócz nowych, przytoczyliśmy także mniej oryginalne, które są z pewnemi odmianami wspólną własnością ludu polskiego, a to dlatego, że gdyby wszyscy i ja na ostatku jedynie z tej racji nie chcieli je spisać, to skarby te, obecnie szeroko znane, byłyby kiedyś nieznanne nikomu.

Odpowiedzi na zapytania.

Goszyce, wieś w powiecie miechowskim, gub. kielecka.

1) **Bocian** — nie ma nic szczególnego. Wyraz „boćko“ oznacza i tu: straszycło.

2) **Piast, piasta**. Używa się na oznaczenie pewnej części koła.

3) **Stępa**. Jest znana i używana; kształt zwyczajny (patyk prosty, wydłubany itd.). Tłuką w niej krupy (jęczmień), a przez tłuczenie zdejmuje się skórkę z ziarna jęczmiennego, tak że zostanie samo czyste ziarno; jak jest suchy, skrapia się wodą.

4) **Socha**. Są to słupy w stodole do podpierania dachu.

5) **O smokach**: św. Jerzy — niema żadnych podań.

Maryan Goyski.

Oдноśnie do zapytania w zeszycie I i II „Ludu“ (str. 183) pogaję wiadomość z Królina, powiatu mościskiego:

1) B o c i a n. Nazywają go „bużko“. Przewisk żadnych mu nie nadają, bo mają dla niego wielki respekt. Dobrze się będzie wiodło temu, na czyjej chacie „bużko“ gniazdo założy. Ktoby zaś gniazdo jego uszkodził, to „bużko“ z pewnością przyniosłoby w dzióbku ogień z pola i pożarby wzniecił. Pasterze, zobaczywszy bociana, krzyczą:

„Bużko pan, bużko pan,
Ma je skryła i żupan“.

2) S m o k. Nazwa: c m o k, a częściej „drak“ (! Ciekawe, w jaki sposób przyjęto od Niemców ten wyraz!). Cmok ma 7 głów i dwoje skrzydeł. 7 paszcz, ziele ogniem. W baśniach występuje bardzo często.

3) Ś w i ę t y J e r z y. Był to rycerz, który ocalił pewną królową, przeznaczoną na pożarcie „cmokowi“, to jest zabił cmoka, a potem z królową się ożenił.

4) Niema.

5) Niema.

6) S t ę p a. Narzędzie składające się z 2 części: spodniej i wierzchniej. Część spodnia zrobiona jest z kłocu drzewa w ten sposób, że w grubszej części wyżłobiono dziurę głęboką mniej więcej 60 cm. a szeroka o średnicy 30 cm. Część ta nazywa się głową. Poza głowę kłoc jest wyciosany w dwie równoległe belki w poziomie wierzchu głowy, a ze spodu podciosane. Na końcu wbite są nogi. W wydrążenie między obydwie belki wchodzi część wierzchnia zwana stęporem. Jest to belka mająca na tylnym końcu poprzecznie wbity ośkę, a na przedniej kłoc dostosowany do wydrążenia w stępie. Powyżej tego kłoca przybity jest do stępóra kawałek klinowato zastruganego drewna dla większego rozmachu.

W stępie tłuką proso na jagły, tudzież jęczmień na pęczak, pszenicę na „kucie“ i siemię konopne i lniane na olej.

7) Niema.

8) Niema.

9) O b y ś c i e, O b e j ś c i e. Nazwą tą objęta jest cała zagroda z podwórzem, sadem itd. Części obejścia: podwórze, zatyle, sad.

10) Niema.

Kazimierz Króliński.